

Flink herstel in laatste maanden 2010

Niet alleen de financiële situatie van SPEO maar die van de meeste pensioenfondsen herstelde zich flink in 2010. Met dank aan de gestegen rente en betere aandelenkoersen. Gepensioneerden van meer fortuinlijke fondsen mogen zelfs rekenen op een kleine verhoging van hun pensioen in 2012.

Voor al de laatste drie maanden van 2010 maakten veel pensioenfondsen een grote sprong in hun dekkingsgraden. De gemiddelde dekkingsgraad bedroeg eind november 103%. Zo klom ambtenarenfonds ABP van 94 procent naar 105,4 procent. Niettemin wil het ABP per april a.s. de premie verhogen vanwege de gestegen levensverwachting wat tot een daling van de dekkingsgraad leidt. Bij SPEO zijn deze nieuwe cijfers al in de dekkingsgraad van 93% verwerkt. De meesten van de veertien pensioenfondsen die eind vorig jaar nog op de nominatie stonden om te korten, wisten dit af te wenden. Niettemin zijn enkelen hieraan niet ontkomen. Zo gaan de pensioenen van de werknemers in de verf- en drukinkt-industrie volgend jaar met 5,9 procent omlaag. De apothekers leveren 5 procent in.

SPEO hoeft op nippertje niet te korten op pensioenen

Een dreigende korting op de pensioenen kon door SPEO nog net voor de jaarwisseling worden voorkomen. Vooral ook dankzij de tot 2014 toegezegde jaarlijkse miljoenenbijdrage van Reed Elsevier. De Nederlandsche Bank (DNB) had alsnog korting kunnen eisen als de dekkingsgraad te laag was gebleven.

De dekkingsgraad van SPEO kwam per 31 december 2010 uit op naar schatting 93%. Deze ligt daarmee nog lang niet op het minimaal vereiste niveau van 105%. Maar dit ligt wel in lijn met het door SPEO opgestelde, en door DNB goedgekeurde, herstelplan. In dit plan staat beschreven hoe de weg naar financiële gezondheid er voor SPEO tot 2014 moet uitzien. De kou is daarmee zowel voor SPEO als de meeste andere pensioenfondsen voorlopig uit de lucht. SPEO hoeft zijn herstelplan dus niet bij te stellen. Zoals de meeste pensioenfondsen kon SPEO De Nederlandsche Bank melden dat het herstel volgens plan verloopt. Dit in 2009 ingediende plan is opgesteld voor een periode van vijf jaar. Binnen die termijn moet een dekkingsgraad van 105% zijn bereikt.

Bijdragen Reed Elsevier

Korting op de pensioenen was voor SPEO onontkoombaar geworden als zij over 2010 van Reed Elsevier niet de jaarlijkse bijdrage van 10,8 miljoen euro had ontvangen. Dit als gevolg van de gesloten overeenkomst. De jaarlijkse hoogte van deze bijdrage is voor de komende

jaren naar beneden bijgesteld. Zolang SPEO een dekkingstekort heeft, vinden de volgende bijdragen plaats: 6 miljoen euro in 2011; 6 miljoen euro in 2012; en tenslotte 4,25 miljoen euro in 2013. Niet meegerekend in de dekkingsgraad maar toch een aanzienlijk bedrag van 16,25 miljoen euro ontving SPEO nog eens extra van Reed Elsevier. Dit is door SPEO gebruikt als een vooruitbetaling op af te dragen pensioenpremies

Gestegen levensverwachting

Bij de opstelling van het herstelplan was geen rekening gehouden met een sterke stijging van de levensverwachting. In 2009 stegen de verplichtingen van het fonds hierdoor al met 4%. Daar kwam vorig jaar nog eens 3,3% bij. Uiteraard ten koste van de dekkingsgraad. Niettemin kwam het fonds eind vorig jaar toch uit op het beoogde niveau. Dankzij het hoger dan verwachte rendement op de beleggingen. In het herstelplan was uitgegaan van een jaarlijks beleggingsrendement van plus 5%. Het werkelijke rendement bleek aanzienlijk hoger: plus 9% in 2009 en plus 11,7% in 2010

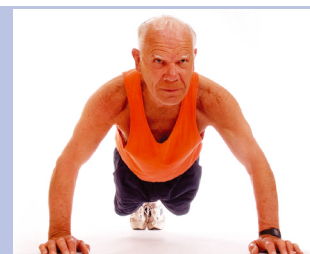

Geen recht op nabetaling

De volgende peildatum voor SPEO is eind dit jaar. Dan kijkt toezichthouder ABN weer of de fondsen op hun groeipad zitten. Mocht dat niet zo zijn dan dreigt alsnog verlaging van de pensioenen. Die verlaging zal dan op zijn vroegst pas per april 2013 ingaan. Heeft korting plaatsgevonden dan is er in betere financiële tijden bovendien kans op herstel van deze gekorte pensioenen. Het SPEO-bestuur besloot namelijk dat doorgevoerde pensioenkortingen met voorrang worden hersteld. Mocht er daarna nog genoeg financiële ruimte zijn dan wordt pas overgegaan tot het inhalen van gemiste toeslagen (indexatie). Zolang de dekkingsgraad bij SPEO onder de 110 procent blijft steken, hoeven de deelnemers niet te rekenen op indexatie van hun pensioen. Overigens bestaat er geen recht op nabetaling van pensioenen. Een aspect waartegen namens de gepensioneerden vergeefs ernstig bezwaar is gemaakt door Herman Frank als lid van de Raad van Deelnemers. Het SPEO-bestuur koos echter voor een 'nee-tenzij'-formule. Dit houdt in dat SPEO zich niet wil binden en pas tot nabetaling wil overgaan als zij vindt dat de middelen dit toelaten.

IN DIT NUMMER

Commentaar: Deksel op de beerput	2	Risico's durven nemen met beleggingen	5
VGEO mag niet zelf benoemen	3	Geen pensioenakkoord	6
Brieven uit de media	4	Nic van Rossum: Belastingaftrek?	7
Wat vindt u daar nou van?	5	Jaarvergadering VGEO	8

Vrijwilligerswerk is miljarden waard

Nederland telt ruim 5,5 miljoen vrijwilligers die met elkaar goed zijn voor 560 000 voltijdbanen. De economische waarde daarvan wordt berekend op een bedrag tussen 5 en 20 miljard euro, afhankelijk van het gehanteerde uurloon. Een belangrijke vaststelling nu 2011 is uitgeroepen tot het Europees jaar van het vrijwilligerswerk.

Maar niet alleen de economische maar ook de maatschappelijke waarde van al deze belangeloze inzet is enorm. Scholen zouden bijvoorbeeld nauwelijks meer kunnen functioneren, sportverenigingen moeten torenhoge contributies vragen. Bovendien zouden zonder de 3,5 miljoen mantelzorgers de kosten van de zorg met 4 tot 7 miljard euro stijgen. Ongeveer een op de drie Nederlanders doet vrijwilligerswerk. De vrijwilliger wil plezier, persoonlijke verrijking en leuke sociale contacten aan zijn inzet overhouden.

Er kunnen vele redenen zijn om vrijwilligerswerk te doen. Bijvoorbeeld om mensen te ontmoeten, ervaring op te doen, of uit betrokkenheid. Wie meer wil weten kan meestal in de gemeentegids zien of er een vrijwilligerscentrale is. Daarin staan ook alle non-profitorganisaties waar vrijwilligerswerk worden gedaan.

Op veel plaatsen is er een afdeling van Het Gilde, een organisatie voor senioren die allerlei soorten vrijwilligerswerk doen, van stadsrondleidingen geven tot het bijstaan van startende ondernemers. Kijk voor meer informatie op www.gilde-nederland.nl. U kunt ook met de Vrijwilligers Informatie bellen: tel. 0900-899 86 00 (€ 0,20 pm) of kijk op www.vrijwilligerswerk.nl.

WAT ALS ALLE VRIJWILLIGERS GAAN STAKEN

Loesje

HOOFDREDACTIE: Harry Nijhuis **REDACTIE:** Ton Boogers
BIJDRAGEN: Ben Brouwer **VORMGEVING:** Jos Wachelder
BIJDRAGEN: Nic van Rossum, Hildegund Spaargaren
REDACTIEADRES: Veenweg 21a, 7055 BP Heelweg, Tel.: (0315) 24 14 72
E-MAIL: harwil@planet.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl

Vragen of mededelingen? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Ben Brouwer, Bastinglaan 54, 7006 EL Doetinchem. Tel.: (0314) 333528
E-mail: penningmeester@vgeo.nl
Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Chris Ankersmit Asterlaan 32, 2111 BJ Aerdenhout. Tel.: (023) 5246042
E-mail: chrisankersmit@planet.nl

COMMENTAAR

Deksel op de beerput

We weten het zo langzamerhand wel. De overheid zit op een beerput gevuld met stinkende zaakjes. Erfenissen vaak van vorige kabinetten. Actualiteitenrubrieken lichten soms de deksel op. De lucht die er uit komt, is niet te harden. Neem de 30 miljard die de regering in de negentiger jaren uit het ambtenarenpensioenfonds ABP haalde. Om daar andere leuke dingen mee te doen. Sommige ondernemingen deden ook maar eens een greep in de overvolle pensioenkas. (Reed Elsevier dus niet.) De overheid gaf toch het goede voorbeeld. Maar ook werknemers (en dus ook werkgevers), die enkele jaren geen of minder premie betaalden, profiteerden ervan. Ondergetekende als ex-werknemer van Reed Business deed hier ook met dank aan mee. Achteraf fout. „We waren allemaal zwaar aan de heroïne,” karakteriseert econoom Frits Bosch de euforie van toen. En dan is er nog het door de overheid in 1997 opgezette AOW-fonds. „Volksverlakkerij,” kwalificeerde econoom Bas Jacobs dit in de Tweede Kamer. De overheid belofde hierin de volgende jaren tientallen miljarden te storten. Onder meer uit de aardgasbaten. Daarmee konden dan de stijgende uitgaven aan AOW worden betaald. Er zit nu 50 miljard euro in. Op papier. Het is niet meer dan een schuldbekentenis. De overheid heeft namelijk nooit een cent in deze pot gestort. Maar diezelfde overheid knijpt als ze de kans krijgt AOW'ers wel af. We mochten even aan de beerput ruiken. De deksel gaat er onherroepelijk weer op.

Terug gefloten

Het leek eindelijk te zijn gelukt. Een nieuw pensioenakkoord gesloten tussen werkgevers en werknemers. Zonder inspraak van de gepensioneerden. Onder het motto: Opgebouwde rechten bieden geen garantie voor de toekomst” zouden die rechten drastisch worden aangetast. De landsadvocaat heeft de sociale partners op deze wettelijke overtreding terug gefloten. Leuk geprobeerd door de sociale partners.

Harry Nijhuis

LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGE0-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld.
Contributie s.v.p. overmaken op postrekening 100802
t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen, Doetinchem.
Nadere informatie Ben Brouwer Tel.: (0314) 333528 E-mail: penningmeester@vgeo.nl

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT BEGIN JUNI 2011.
KOPIJ MOET UITERLIJK 15 MEI BINNEN ZIJN.

ES ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
NIEUWSBRIEF

VGEO mag niet alle leden zelf benoemen

Eén zetel extra voor gepensioneerden in Raad van deelnemers

De Raad van deelnemers van SPEO houdt in mei zijn vierjaarlijkse verkiezingen. In dit controlerend orgaan stijgt het aantal vertegenwoordigers van gepensioneerden nu van drie naar vier zetels.

De VGEO is het er niet mee eens dat zij van deze vier er niet twee zelf mag benoemen. Ook de Raad van deelnemers verzoekt het SPEO-bestuur hiermee alsnog in te stemmen.

Een meerderheid van het SPEO-bestuur bleek, te elfder ure, tegen een aanpassing van het huishoudelijk reglement te zijn. Hierin staat dat VGEO twee van de vier te kiezen leden mag benoemen. Dezelfde bevoegdheid kennen de ondernemingsraden al langer. Voorzitter Jan van der Geer bleek hoogst onaangenaam verrast door de afwijzing van het bestuur. Hij vroeg zich af waar het bestuur zich in deze kwestie mee bemoeide. „Als Raad hebben wij in dit geval een leidende rol. Wat wij voorstellen is in lijn met de nieuwe Pensioenwet.” Hij vroeg twee van de tegen stemmende bestuursleden, Hans Visser en Remco Nods, naar hun argumenten. Hierop kwamen antwoorden zoals: „Wij zien het voordeel hiervan niet in”

en „Wat moeten we doen als er nog een organisatie namens de gepensioneerden wordt opgericht?” „Zwakke argumenten, een slechte motivatie, en een motie van wantrouwen” vonden zowel Jan van der Geer als aanwezige VGEO-vertegenwoordigers.

VGEO-voorzitter Jan Nefkens benadrukte dat volgens haar statuten de VGEO alle gepensioneerden vertegenwoordigt. Ongeveer de helft is lid van de VGEO. Om niet te discrimineren vond een aantal raadsleden, onder wie bestuurslid Hans Visser, dat dan ook ondernemingsraden maar niet langer leden mochten benoemen. De meerderheid van de raad concludeerde dat het bestuur zijn besluit moet heroverwegen. De uitslag dient schriftelijk en goed gemotiveerd te zijn.

Verkiezingen

De aanstaande verkiezingen vinden nu, noodgedwongen, nog volgens het oude reglement plaats. Daarbij wordt wel rekening gehouden met de huidige getalsverhoudingen.

De verhouding tussen gepensioneerden en werknemers veranderde immers in het voordeel van de gepensioneerden. Dit als gevolg van ingrijpende ontslagen in de voorgaande jaren. Met name bij Reed Business.

De getalsverhoudingen zien er voor de verkiezingen als volgt uit:

Kiesgroep	Aantal	Leden RvD	KandidaatledenRvD
Elsevier	943	4	2
Reed Business/overig	1055	4	2
FVP/SP/WAO/VUT	308	1	1
Pensioengerechtigden	1185	4	2
Totaal	3491	13	7

In totaal komen er dus zes zetels voor gepensioneerden beschikbaar in de Raad. Met inbegrip van de twee niet stemhebbende kandidaatleden. Al deze leden worden nu via openbare verkiezingen gekozen. De huidige VGEO-vertegenwoordigers zijn allen beschikbaar voor herverkiezing. Voor het extra lid is ook al een kandidaat aanwezig. Dit neemt uiteraard niet weg dat andere gepensioneerden de ruimte houden zich uiterlijk 14 april a.s. ook kandidaat te stellen. Inmiddels moet iedereen daartoe een oproep hebben ontvangen.

NVOG wil onderzoek naar verloren pensioengelden

De Nederlandse Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG) vraagt om een objectief onderzoek naar het verdwijnen van bijna 800 miljard euro aan pensioengelden in de afgelopen 20 jaar. Dit bedrag is vergelijkbaar met het huidige pensioenvermogen.

Het VARA-programma Zembla vestigde hier de aandacht op.

Zembla maakte een optelsom van te lage of niet betaalde pensioenpremies, gemist rendement, verkeerd beleggingsbeleid en geld dat de overheid en sommige ondernemingen (Reed Elsevier niet, red.) uit de pensioenkas haalden. Als extreem voorbeeld wordt de overheid genoemd die zo'n 25 miljard euro uit het ambtenarenfonds ABP haalde. Voormalig NVOG-voorzitter Henri Kemner moest voor meer details een beroep doen op de Wet openbaar bestuur. Hij werd door ministeries van het kastje naar de muur gestuurd. „Uiteindelijk heb ik via een kennis die de weg wist in de archieven het dossier alsnog in handen gekregen.” Hij vraagt zich af hoeveel Kamerleden hebben voorzien wat zich precies afspeelde.

De NVOG wijst er op dat de sociale partners met hun Pensioenakkoord nu de rekening van dit pensioenschandaal neer willen leggen bij de werknemers en de gepensioneerden.

'AOW-fonds is volksverlakkerij'

„Volksverlakkerij,” noemt hoogleraar economie Bas Jacobs het in 1997 door de overheid ingestelde AOW-spaarfonds. „Het mag van mij vandaag nog worden opgeheven,” zei hij tijdens een gesprek met de Tweede Kamer.

Dit fonds werd ingesteld om met meevallers tientallen miljarden te sparen. Met dat kapitaal zouden op termijn de stijgende kosten van de AOW kunnen worden betaald. Maar er is nooit iets in gestort. Het bedrag van 50,8 miljard euro dat niettemin in de fondsboekhouding

staat, is dus een papieren tijger. Een schuldbekenenis van de overheid aan het fonds. Als het fonds wordt opgeheven is dat dus weer een meevaller voor de overheid. De staatsschuld wordt er immers kleiner door. Jacobs trok flink van leer tegen dit nepfonds. „Politici moeten hun excuses aanbieden. Zelfs het woord fonds moeten ze vermijden. Het is er niet, net zomin als de aarde plat is.”

„We vinden het geen goed idee de indexatie te koppelen aan de levensverwachting. Het is dan net of de gepensioneerden de schuld hebben omdat ze te weinig premie betaalden.

Dat kun je zo niet stellen.”

Joop van Lunteren,
vicevoorzitter ABP,

'Samen risico's dragen'

Peter Borgdorff

„Er is onzekerheid. En er zijn risico's. Maar juist doordat we ons pensioen samen regelen, in grote collectieven, kunnen we die risico's dragen. Met elkaar,” vindt Peter Borgdorff, directeur Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Daardoor kunnen we voor iedereen een beter betaalbaar pensioen bereiken dan wanneer het ieder voor zich is.”

Een ding is volgens hem wel zeker: Samen je pensioen regelen zonder winstoogmerk, levert uiteindelijk het beste pensioen op voor dezelfde euro.

Borgdorff geeft het volgende voorbeeld: Een verpleegster met een modaal salaris die de afgelopen veertig jaar voltijds werkte, betaalde samen met haar werkgever in al die werkzame jaren ongeveer 135.000 euro pensioenpremie. Belastingvrij. Diezelfde verpleegster ontvangt gedurende haar hele pensioentijd zo'n 550.000 euro aan pensioenuitkering. Dat is meer dan vier maal de ingelegde premie. Wie volhoudt dat pensioenfondsen de premies hebben verkwanseld, kent dus de feiten niet. Die feiten wijzen duidelijk uit dat je in een collectief pensioenfonds het beste af bent voor een goed en betaalbaar pensioen.”

ABP en PGGM verkopen Alpinvest met winst

Pensioenuitvoerders ABP en PGGM hebben vermoedelijk enkele honderden miljoenen ontvangen met de verkoop van Alpinvest. Alpinvest is verkocht aan het Amerikaanse opkoopfonds Carlyle en het management van Alpinvest.

Alpinvest, werd in 1999 opgericht door ABP en pensioenfondsen Zorg & Welzijn. Het werd, met tientallen miljarden in kas, één van de grootste hedgefondsen in zijn soort. Met de groei nam ook de kritiek toe op deze vorm van geld verdienen.

Met name Angelsaksische opkoopfondsen zoals Blackstone, KKR, Apax en Carlyle werd verweten dat ze bedrijven volgingen met schulden, de fiscale grenzen zochten en alleen oog hadden voor de centen. Ze zouden ondernemingen in stukken hakken en uitponden om het rendement op te voeren.

De belangen van de werknemers zouden ze met voeten treden, terwijl de bestuurders aan de top zichzelf zonder blikken of blozen miljoenen toebedelen.

Ex-havenwerkers krijgen veel meer pensioen

Een groep ex-havenwerkers krijgt 13,56 procent meer pensioen. Aan de verhoging ging een lang-slepend conflict vooraf. In 2007 verkocht stichting Optas de pen-

sioenrechten door aan verzekeraar Aegon. Optas wilde met de 1,3 miljard euro die het daarvoor kreeg sociale en culturele projecten in Amsterdam en Rotterdam sponsoren. Verontwaardigde deelnemers staken hier een stokje voor. Ongeveer 17 000 gepensioneerden en nabestaanden van gepensioneerde havenwerkers krijgen met terugwerkende kracht een hoger pensioen.

Brieven uit de m

In de dagbladen zie je soms opmerkelijke reacties op de discussies rond pensioenen en 'profiterende babyboomers.' We hebben er een paar voor U uitgelicht.

“De laatste tijd wordt veel gesproken over de hoogte van onze pensioenen en de verhoging van de leeftijd wanneer het pensioen moet ingaan. De discussie gaat al richting 70 jaar. Ik ben daar een tegenstander van. Naarmate we ouder worden, worden we er niet gezonder op. De eerste jaren van je pensioen is gemiddeld je gezondheid op haar best en heb je de mogelijkheden om er het meest van te genieten. Waarom kiezen we er dus niet voor om vanaf je 85ste je pensioen weer te gaan afbouwen, zodat je gewoon op je

65ste jaar met pensioen kunt gaan. Met honderd jaar heb je dan geen of minder pensioen meer. Vanaf 80-85 wordt de behoefte om geld uit te geven steeds minder, dus kunnen mensen in die leeftijdscategorie met minder pensioen doen. Ik werk in de gezondheidszorg en zie veel ouderen met steeds minder behoeftes.”
Frans Hilhorst

“Ik ben geboren in 1948 en wordt dus nu gebombardeerd tot babyboomer, die als zodanig anderen dupeert. Wij zijn de mensen met een hypotheekvrij huis en volgens de statistieken gemiddeld ook nog eens 60.000 euro op de bank. En hoe komt dat? Wij droegen elkaars kleren af, deelden wat wij hadden, hoefden niet te hebben wat

Laat geen geld liggen

De belastingdienst kan u financieel tegemoetkomen door uw inkomen aan te vullen met zorg- en of huurtoeslag. Alleenstaanden kunnen zorgtoeslag aanvragen als zij een inkomen hebben beneden € 36.022. Met een toeslagpartner mag het gezamenlijke inkomen maximaal € 54.264 zijn. Is het (gezamenlijke) inkomen lager dan € 19.890, dan krijgt u de maximale zorgtoeslag. De maximale maandelijkse zorgtoeslag voor alleenstaanden is ± € 69 en met toeslagpartner € 144. Ook komt U voor huurtoeslag in aanmerking als de maandelijkse huur lager is dan € 652,52.

'Moddervet spaarvarken'

„Nee, zo beroerd is het helemaal niet. Nederland heeft, ondanks tegenvallende conjuncturele omstandigheden, namelijk nog steeds een moddervet pensioenspaarvarken en een pensioenstelsel dat met een aantal aanpassingen absoluut toekomstbestendig te maken is. Aldus Joop van Beek in Pensioen, uitgave van Reflex Uitgeverij,

at onze burens hadden en zorgden dat onze ouders, die het al helemaal niet breed hadden, af en toe iets extra's hadden. Wij moesten met een stoffer en blik het tapijt schoonhouden, de traploper buiten uitkloppen en de boodschappen op de brommer halen. Als je tenminste rijk was en er een kon betalen. Daarmee deed je dan ook de boodschappen voor je burens. In de dorpen hadden mensen een varken, wat kippen of een schaap. Het uitgebakken spek leverde spekvet op, wat je de dag erna op je boterham smeerde. Wij leerden zuinig zijn. En daarom hebben wij geen schuldsanering nodig, kunnen nu duurdere vakanties maken en soms zelfs een huis in het buitenland betalen."

Marijke Snel

„Dit land, de verzorgingsstaat, is dichtgeslibd met regels."

Van Witteloostuyn,
Hoogleraar economie
en bedrijfseconomie

Dertig pensioenfondsden willen zichzelf opheffen

Veel pensioenfondsden overwegen zichzelf op te heffen en hun verplichtingen over te dragen aan een verzekeraar. Dit blijkt uit een onderzoek van accountants- en advieskantoor KPMG.

KPMG vroeg honderd van de ongeveer 450 Nederlandse ondernemingspensioenfondsden hoe groot zij de kans achten dat ze binnen twee jaar worden opgeheven. Bijna dertig van de ondervraagde fondsden gaven aan de kans heel groot te achten. Een van de hoofdredenen voor een onderneming om van zijn pensioenfonds af te willen, is dat het financiële lot van de onderneming en pensioenfonds sterk met elkaar verbonden zijn.

Wat vindt u daar nou van?

Wat vindt U ervan dat het korten van uw pensioen voorlopig niet doorgaat? Was U er beducht voor?

SPEO verzond onlangs een brief waarin stond dat de gevreesde pensioenkorting niet door hoeft te gaan. Dit bracht bij menigeen opluchting zoals blijkt uit onderstaande reacties. Hoewel een zeker begrip voor zo'n noodmaatregel niet ontbreekt.

Mevr. H.C.C. Bergmans, Amsterdam

"Ik was niet beducht voor een korting op onze pensioenen. Maar ik ben ook niet blij, dat er niet geïndexeerd wordt. Ik begrijp het wel en ben blij met de uitleg van Fokko Covers. Hij doet het stukken beter dan zijn voorganger. Elsevier Pensioenfonds stond nog slechts op 93% dekkingsgraad, hopelijk trekt dat in de loop van het jaar bij."

H. Cortie, Hoogerheide

"Ik was beducht voor een korting. De SPEO-brief hierover was erg informatief. Ik wacht het af, hoe de dingen gaan lopen. Ik las in de krant van een rentestijging, wat weer een positieve invloed heeft op de dekkingsgraad. Dit is ook van invloed op de koers van de aandelen. Ik las gisteren een stuk in de krant waaruit bleek dat bij het onderwerp pensioenen de kleur van de politieke bril de beschouwingen in de media bepaalt."

De interviews zijn gehouden op 24 februari 2011 door Hildegund Spaargaren

C.A. Hagedoorn, Woerden

"Ik was er wel een beetje beducht voor. Dat de indexatie niet doorgaat is voor een paar jaar nog te overzien, maar het moet niet al te lang duren. Nu hebben wij twee jaar geen indexatie gehad, als het bijvoorbeeld nog vijf jaar zo doorgaat gaat het bijten. Als er ook nog een korting bovenop zou komen dan gaat het pijn doen. Wat ook afhangt van de hoogte van je pensioen. Nu hebben wij nog weinig te moppen, wij moeten het afwachten."

Mevr. I.M. Plomp, Alkmaar

"Ik was op de hoogte van een mogelijke korting op mijn pensioen. Het is prachtig dat dit nu niet gebeurt. Maar wat nodig is, is nodig. Als het toch moet gebeuren, kunnen wij het niet tegenhouden. Ik was er eigenlijk niet bang voor, het is wel belangrijk dat het vermogen van het fonds in stand blijft. Als wij een steentje bij moeten dragen, moet dat gewoon, wat vooral ook voor de actieven van belang is. Als de economische ontwikkeling aantrekt, komt het weer goed en zal er weer geïndexeerd worden. Ik verdiep mij er niet zo erg in. Ze zullen bij het pensioenfonds heus wel de juiste mensen hebben, die er goed op letten."

'Risico's durven nemen met beleggingen'

Pensioenfondsden moeten risico's durven nemen om een goed pensioen te regelen als aanvulling op de AOW argumenteert Albert Akkerman, algemeen directeur SPF Beheer. Ter verduidelijking het volgende voorbeeld.

"Mensen betalen in Nederland gemiddeld 20% aan pensioenpremie. Deze is kostendekkend. Dat wil zeggen dat je voor die premie een jaar pensioen kunt inkopen. Stel dat iemand dat 40 jaar lang volhoudt. Een simpele rekensom leert ons dan dat deze persoon, mits de volle premie is betaald, acht jaar pensioen bij elkaar heeft gespaard (20% van 40 jaar). De meest mensen in ons land ontvangen echter veel langer dan acht jaar pensioen. Bovendien bouwen

ze partnerpensioen op. Als sociale partners een harde toezegging willen kan een pensioenfonds dus maar acht jaar nominaal uitkeren. Bekend is dat 70% van het salaris al vaak niet wordt gehaald. Bovendien moeten pensioenfondsden, gezien de gestegen levensverwachting, tenminste 16 jaar uitkeren. Dit betekent dat er in plaats van die 70% hooguit maximaal 35% kan worden uitgekeerd. Uit mijn voorbeeld blijkt dat een pensioenfonds risico's moet durven nemen om een goed pensioen te regelen als aanvulling op de AOW. Dan kan het gedurende een bepaalde periode wel eens tegen zitten."

Leeftijdsgroepen

Hoeveel risico's een pensioenfonds mag nemen, is een discussabel onderwerp. Maar er zijn ook

deskundigen die adviseren beleggingsrisico's te spreiden naar leeftijdsgroep. Zoals Laurens Swinkels van Robeco Investment Solutions. "Een oplossing om zowel de jongeren als de ouderen binnen en pensioenfonds tegemoet te komen, is om de beleggingsmix te variëren voor iedere leeftijdsgroep. Zo kunnen jongeren meer risico's blijven nemen met uitzicht op een betaalbaar en waardevast pensioen. Ouderen kunnen juist minder risico lopen waardoor er minder kans is dat hun pensioenen gekort worden."

Het Centraal Planbureau vindt ook dat jongeren meer risico's kunnen lopen omdat ze langer hebben te leven. Maar voor dat hogere risico moeten ze worden gecompenseerd. Bij gunstige opbrengsten moeten zij een hogere uitkering krijgen dan ouderen. Beleggingswinsten kunnen niet alleen worden gebruikt om de tekorten bij ouderen te dekken, vindt het CPB.

De extra vrije dagen voor ouderen gaan op de schop. Deze dagen maken ouderen duur ten opzichte van jongeren en zouden hun kans op werk verkleinen. Daarom willen de sociale partners hierin snijden. Alleen de vrije dagen en de vrijstellingen voor nachtwerk, die er toe bijdragen dat werknemers gezond hun pensioen halen, blijven bestaan. Het bespaarde geld kan worden gebruikt om werknemers langer te laten doorwerken.

De website www.mijnpensioenoverzicht.nl is in januari officieel in gebruik genomen. Elke Nederlander die pensioen opbouwt kan hier op eenvoudige wijze zien hoe zijn pensioen er uit kan gaan zien. Of het berekende eindbedrag gehaald wordt, is echter niet zeker. Voor gepensioneerden is deze site niet interessant. Zij bouwen immers geen pensioen meer op.

De Poolse en Hongaarse regeringen willen burgers hun pensioengeld afpakken om daarmee hun tekort op de begroting te dekken. Er zijn geen regels in de EU die dat verbieden. EU-lidstaat Hongarije heeft geen weerstand kunnen bieden aan de verleiding om de spaarpot te openen van tien miljard euro die werknemers hadden opgebouwd in het verplichte pensioensysteem. Met een nationalisatie van dat geld hoopt de conservatief-nationalistische regering Orbán het gat in de begroting te dempen

Nederlandse pensioenfondsen hadden eind september 2010 ruim 300 miljard euro belegd in obligaties. In aandelen werd 216 miljard euro belegd. Het totale belegde pensioenvermogen bedroeg ruim 675 miljard euro.

Pensioenakkoord blijkt juridisch onhaalbaar

Werkgevers en werknemers leken een pensioenakkoord te hebben bereikt. Maar ze zijn door de landsadvocaat terug gefloten. Onderdelen van het akkoord waarover de sociale partners het nagenoeg eens waren, blijken in te druisen tegen bestaande wetgeving. Opgebouwde pensioenrechten kunnen niet zo maar door een nieuw en restrictief pensioenstelsel worden aangetast.

De onderhandelingspartners hoorden van het ministerie van Sociale Zaken dat een dergelijk scenario stuit op ernstige juridische complicaties. Het gaat met name om het 'invaren' van oude pensioenrechten in het nieuwe systeem. Uit de juridische adviezen blijkt dit zeer gecompliceerd te zijn. De FNV bevestigt de impasse. „Het is onduidelijk of het probleem oplosbaar is. Duidelijk is wel dat het meer tijd gaat kosten”, aldus FNV-onderhandelaar **Peter Gortzak**.

Het huidige pensioenstelsel biedt deelnemers zogenaamde nominale rechten: Het bedrag dat beloofd is, wordt na pensionering ook uitgekeerd. In het nieuwe pensioenstelsel zou dat principe worden losgelaten. Daarin zit volgens de landsadvocaat die het ministerie van Sociale Zaken adviseerde, het juridische

probleem. Zowel individuele pensioentrekkers als belangenorganisaties, bijvoorbeeld ouderenbonden, zullen dat verlies van recht waarschijnlijk met succes kunnen aanvechten bij de rechter

Speculaties

In essentie houdt het tot nog toe bereikte pensioenakkoord in dat werkgevers niet langer willen delen in de risico's van pensioenfondsen door bijstortingen en de afdracht van hogere premies. Werknemers en gepensioneerden moeten zelf maar opdraaien voor de nadelige effecten van langer leven, fluctuerende rentes en beurskoersen. Er werd al wel druk gespeculeerd over de praktische uitwerking van dit akkoord. Bijvoorbeeld door de Tilburgse econoom **Lans Bovenberg** „Ik denk dat individuen straks op hun pensioenoverzicht een bandbreedte zullen zien voor hun uitkering. Bijvoorbeeld: Uw pensioen komt waarschijnlijk uit tussen 50% en 90% van uw laatste loon. Op een slecht beursjaar volgt dan een overzicht waarin staat: Uw

uitkering komt waarschijnlijk ergens tussen de 40% en 80%. Na een goed jaar kan dat weer een andere kant opschuiven.”

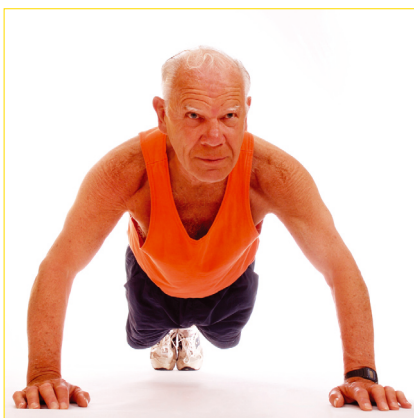
Nog veel vragen

Zoals wel vaker hadden degenen die na driekwart jaar vergaderden dit pensioenakkoord sloten (zonder inspraak van gepensioneerden red.) nog geen handleiding voor de uitwerking ervan. Hoeveel van het pensioen moet bijvoorbeeld kunnen meebewegen met de beurs en hoeveel moet echt gegarandeerd blijven? Of moet alles meebewegen met de beurs? Hoe groot moeten de buffers zijn die je voor het gegarandeerde deel aanhoudt?

En tenslotte: worden eerder opgebouwde pensioenrechten van gepensioneerden en/of werknemers aangepast als het nieuwe pensioenakkoord een feit is? Dit blijkt nu dus juridisch aanvechtbaar te zijn. Blijft nog de mogelijkheid om bestaande en nieuwe rechten naast elkaar te laten voortbestaan. Volgens de betrokken partijen is het echter onmogelijk een nieuw stelsel op te zetten en tegelijker-

tijd de oude regels voor het bestaande kapitaal te laten gelden. Het leek al een onhaalbare kaart om in 2012 een nieuw pensioenstelsel te laten ingaan. Door de nu opgeworpen juridische belemmering wordt dit ondenkbaar. Te meer omdat de politiek er ook nog zijn zegje over moet doen.

Nog een breekpunt

Er lag overigens al een voor de vakbonden belangrijk breekpunt namelijk de AOW. Zij vinden dat, in het nieuwe pensioensysteem, de regering de AOW-uitkering jaarlijks sneller moet laten stijgen. De afgelopen jaren werd de AOW namelijk een steeds kleiner deel van het totale pensioen. De overheid hield bij haar uitkeringen geen gelijke tred met de jaarlijkse loonstijging. Dit weegt des te zwaarder omdat de overheid zowel de AOW als het pensioen op latere leeftijd wil laten ingaan. De ingangleeftijd voor de AOW en aanvullend pensioen moet in 2020 van 65 naar 66 gaan en in 2025 wellicht naar 67. Dit kwamen de sociale partners al eerder overeen in de Stichting van de Arbeid.

Nic van Rossum: Dwars in ruste

Niet u, maar banken en verzekeraars profiteren van uw belastingaftrek

“Je hebt me belazerd, je hebt me bedonderd....” luidt een reclamespotje op de tv dat aan de kaak stelt dat verzekeraars in Nederland zeven miljoen woekerpolissen hebben verkocht. Lichtelijk

demagogisch weliswaar, maar met een grote kern van waarheid. Die zeven miljoen bestaan uit allerlei combinaties van lenen, beleggen, sparen, hypotheek en verzekeren. Ingewikkelde, ondoorzichtige producten, die als je ze uit elkaar zou trekken ze veel minder zouden kosten. Dus minder pure extra winst voor verzekeraar en verzekeringsagent. Dirk Scheringa is er indertijd stinkend rijk mee geworden en het verdienmodel van DSB was zelfs geheel op dit soort louche constructies gebaseerd. Beide gingen failliet toen door de kredietcrisis het gesjoemel met kosten eindelijk in de openbaarheid kwam.

Ik schrijf bewust “eindelijk”, omdat ik begin jaren zeventig al een serie artikelen heb geschreven (later gebundeld in het boek “Dood in de spaarpot”) over de hoge kosten van de zgn. “gemengde verzekering” een combinatie van levens- en spaarverzekering. Toen al ging een aanzienlijk deel van het spaargeld op aan onzichtbare kosten (front end load) hetgeen pas aan het licht kwam wanneer je halverwege wilde afkopen. Hetzelfde gold voor lijfrentes en koopsompolissen.

De gemengde verzekering was de eenvoudige voorvader van de huidige woekerpolis. De klant wilde een levensverzekering afsluiten voor het geval hij vroegtijdig zou overlijden en zijn naasten zonder inkomen zouden achterblijven. Overleed hij niet binnen de gestelde termijn, dan was hij zijn premie kwijt, zonder uitkering. Ondanks dat dit het geval is bij elke risicoverzekering (geen schade geen uitkering) benadrukte de verzekeringsagent tegenover de naïeve cliënt: “U wilt toch ook geld hebben als u op uw 65ste niet bent overleden?” Vervolgens werden risicoverzekering en spaarverzekering sluw aan elkaar gekoppeld. Een goede adviseur – niet afhankelijk van torenhoge provisies – zou de klant hebben voorgerekend dat hij veel voordeliger in

eigen beheer kon sparen en/of beleggen met daarnaast een dalende risicoverzekering. Dit zou hem dertig tot veertig procent meer opbrengst (minder verborgen kosten) opleveren. Dezelfde rekensommen liet ik los op koopsompolissen en lijfrentes.

Even ontstond er paniek in verzekeringsland. Dreigen met rechtszaken, zwartmakerijen van mijn persoon, maar uiteindelijk oordeelde de sterke politieke verzekeringslobby, dat doodzwijgen de beste remedie was. Elke wettelijke maatregel nadien pakte in het voordeel van de verzekeraars uit. In mijn toenmalige columnistentaal: “Bij elke wetswijziging gaan de verzekeraars er gillend van de lach met de buit vandoor.”

Inmiddels zijn hypotheekrente, lijfrentepremies, pensioenpremies en andere vormen van uitgesteld inkomen fiscaal aftrekbaar. Van elke duizend Euro die u als premie inlegt voor bijvoorbeeld een beleggingsverzekering wordt maar rond 750 Euro werkelijk belegd. De rest zijn kosten van (winst voor) de verzekeraar. Als u daarover klaagt is het argument van de agent: “Door de belastingaftrek bent u bij ons voordeliger uit dan wanneer u zelfstandig spaart of belegt.” Hun tarieven zijn daar op gebaseerd. Met andere woorden de verzekeraar pikt uw belastingvoordeel voor bijna 90% in.

Mijn lezers heb ik mijn leven lang voorgehouden zich in hun financiële beleid niet door fiscale overwegingen te laten leiden. Aflossen van uw hypotheek is de beste belegging die er is. En een nog betere tip: sparen doe je bij een spaarbank, beleggen doe je bij een beleggingsmaatschappij, hypotheek afsluiten doe je bij een hypotheekbank, verzekeren doe je bij een verzekeringsmaatschappij en lenen doe je bij een bank. Kies de voordeligste, er is concurrentie genoeg. Als je je uit belastingoverwegingen laat verleiden tot gecompliceerde combinaties kost dat klauwen met geld.

Reacties op: n.van.rossum@wanadoo.fr

Jaarvergadering VGEO met gevarieerde inleidingen

De jaarvergadering van uw belangenvereniging VGEO vindt dit jaar plaats op 20 april. De vergaderlocatie is weer het vertrouwde 't Koetshuis in Nijkerk. Centraal gelegen met dichtbij het NS-station.

Leden ontvangen hiervoor een persoonlijke uitnodiging. Als gebruikelijk bestaat de vergadering uit een ochtend- en middag-gedeelte. De officiële vergadering begint om 11.15 uur met een inloop vanaf 10.30 uur. Voor het ochtendprogramma is een spreker

uit het Elsevier-concern uitgenodigd. Jan Visser zal een inleiding houden over de omschakeling bij Reed Elsevier van gedrukte producten naar digitale producten. Van papier dus naar het beeldscherm. Na de uitgebreide (gratis) middaglunch voert Fokko Covers,

directeur van SPEO, het woord. Gezien de turbulente ontwikkelingen binnen de pensioenwereld heeft hij het nodige uit te leggen. Met name komen aan bod de dekingsgraad van SPEO, het herstelplan en de strategische heroriëntatie op de toekomst.

Na een gezellig samenzijn met drankje sluit de vergadering om 16.00 uur.

Kortere werkweek om pensioen te halen

Korter werken is een belangrijke voorwaarde om werken tot de pensioenleeftijd en erna vol te houden. Dat zeggen 40-plussers in een recente internetpeiling van het expertisecentrum LEEftijd over langer doorwerken.

“Met het klimmen van de jaren vinden ze het werk kennelijk meer belastend”, stelt de Utrechtse hoogleraar arbeidseconomie Joop Schippers, die de ‘vluchtige’ peiling analyseerde. “Er treedt psychologische slijtage op.

Daarmee wordt de behoefte aan een langere periode van herstel en rust op latere leeftijd groter. De cycli van reorganisaties en min of meer gedwongen verhuizingen naar andere functies of takenpakketten volgen elkaar steeds sneller op. Ook dat is belastend”. Dat geldt niet alleen voor erkend fysiek en psychisch zware beroepen, zoals in de zorg, zegt Schippers. Ook ambtenaren, onder wie trambestuurders en baliemedewerkers van de belastingen, hebben daarmee te maken. Uit de peilingen komt ook naar voren dat werkenden naarmate ze ouder zijn minder belang hechten aan het aanleren van nieuwe vaardigheden en extra scholing om in het arbeidsproces te blijven. Het dringende pleidooi van experts voor een levenlang leren lijkt aan hen voorbij te gaan.

Pensioenpolissen vaak zoek of verpulverd

Verzekeraars gaan slordig om met pensioenpolissen. Het beeld van beschimmelde polissen in donkere vochtige kelders dringt zich op na het lezen van het Quinto-onderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) naar de pensioenadministratie van verzekeraars.

Het DNB-onderzoek moest napluizen waarom er zoveel fouten in pensioenberekeningen staan. Verzekeraars en DNB-onderzoekers ontdekten dat sommige oude contracten, die ten grondslag liggen aan pensioenrechten, domweg onvindbaar waren. In bepaalde gevallen omdat ze gewoon waren weggegooid. Als het wel lukte deze documenten te traceren, bleken ze soms onleesbaar.

DNB wil dan ook dat verzekeraars het probleem van de verrotte en zoekgeraakte polissen onmiddellijk aanpakken. Ze moeten ook laten zien hoe ze in de toekomst gaan voorkomen dat digitale afspraken in een groot zwart gat verdwijnen. Het kan dus geen kwaad de getallen, zeker als ze uit een ver verleden stammen, met enige argwaan te bekijken. Een deel is misschien gebaseerd op verpulverde documenten uit het archief van een slordige verzekeraar.

Tientallen grotere pensioenfondsen nog in gevaarzone

Tientallen pensioenfondsen bevinden zich nog steeds in de gevaarzone. Enkele fondsen zullen op gesprek moeten komen bij De Nederlandsche Bank (DNB) omdat ze te weinig geld in kas hebben. Zij moeten aantonen dat verlaging van de pensioenen in 2012 niet nodig is.

Veel pensioenfondsen halen met de hakken over de sloot de DNB-

criteria. De fondsen hebben nog altijd onvoldoende geld in kas en mogen voorlopig de pensioenen niet verhogen om de inflatie bij te houden. Het pensioenfonds van Océ stond er op 1 januari met een dekingsgraad van 91,5 procent het slechtste voor. Het fonds van uitgever Elsevier scoort met een dekingsgraad van 93 procent ook laag. SPEO heeft een afspraak met de werkgever. Die stort bij een blijvend tekort de komende jaren nog tientallen miljoenen in de pensioenkas. Andere grote werkgevers zoals ING en KPN deden dat in een keer zodat hun fondsen er nu veel beter voor staan.

Wolters Kluwer boekt meer digitale omzet

Uitgeverij Wolters Kluwer zag zijn digitale omzet vorig jaar stijgen met zeven procent. Maar met abonnementen op papieren tijdschriften werd zes procent minder verdiend. De totale omzet bedroeg vorig jaar 3,6 miljard euro, vier procent meer dan in 2009. Reed Elsevier boekte vorig jaar een omzet van zeven miljard euro, ook vier procent meer dan in 2009.

Elektronische producten vormen nu 54 procent van de totale omzet bij Wolters Kluwer. De reorganisatie die Wolters Kluwer enkele jaren geleden inzette, leverde vorig jaar meer op dan verwacht. Het concern bespaarde 146 miljoen euro. De divisie die medische lite-

ratuur en informatie levert, haalde betere marges dan de divisie juridische lectuur.

Eind vorig jaar nam Wolters Kluwer LexisNexis Duitsland over van Reed Elsevier. Erik Engstrom van Reed Elsevier noemde deze juridische uitgeverij toen een klein en minder belangrijk onderdeel.

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:

Rosaleen M. Burke, Amster dam
H.A.M. Kreymborg, Amsterdam
Menno Stad, Lelystad
M. van As, Hoofddorp

WELKOM Als donateur en lid heten wij van harte welkom:

Yolijn van der Krol, Purmerend
Frans Gerrit Koning, Edam